

Tekniikka ja ympäristöpalvelut

Toimiala: Tekniikka ja ympäristö

Toimielin: Elinympäristölautakunta

Palveluala: Tekniset ja ympäristöpalvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Palveluala sisältää palvelualueet: hallinto, rakennus- ja ympäristövalvonta, kunnallistekniset palvelut, tilapalvelut, mittaus- ja paikkatietopalvelut sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Palvelualan hallinto käsittää teknisen johtajan, turvallisuuspäällikön ja palvelualan palvelusihteerien tehtävät sekä elinympäristölautakunnan ja lupajaoston tehtävät.

Tilapalvelujen palvelualue vastaa kiinteistöjen ylläpidosta, korjauksista ja kehittämisestä. Tavoitteena on järjestää kaupungin eri toimialojen käyttöön tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja kustannustehokkaat toimitilat.

Kunnallistekniikan palvelualue sisältää katujen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja alueiden hoidon suunnittelun.

Ruoka- ja siivouspalvelujen palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti. Henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen ja toiminnan kehittäminen takaavat hyvän ja laadukkaan palvelun. Ruoka- ja siivouspalveluiden asiakkaina on 10 kaupungin omaa varhaiskasvatyüksikköä ja 1 yksityinen päiväkotia. Lisäksi 2 yläkoulua ja 6 alakoulua. Siivouspalvelut tuottavat myös kaupungin toimistotilojen ja vapaa-aikapalveluiden tilojen siivouspalvelut.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueen tehtävänä on rakennusvalvonnan osalta hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuin ympäristön parantaminen. Lisäksi sen tehtävänä on valvoa rakennustoimintaa yleisen edun kannalta sekä huolehtia osaltaan, että maankäyttö- ja rakennuslain määräyksiä ja säädöksiä noudatetaan. Rakennusvalvontaviranomainen huolehtii kunnassa myös rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Rakennusvalvonnan palveluita ovat muun muassa rakennuslupapäätökset ja niitä edeltävät suunnitteluvaiheen neuvottelut, rakennustyömaiden katselmukset, kiinteistöjen ja rakennusten kunnan yleinen valvonta, rakennuslupa-asiakirjojen pitkäaikainen arkistointi ja asiakasohjaus.

Osana palvelualueetta ympäristövalvonnan tehtävänä on huolehtia mm. kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä. Ympäristövalvonnan tehtäviä ovat mm. ympäristö- ja maa-aineslupien käsittely ja valvonta, maasto- ja vesiliikenteen lupien käsittely, ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittely sekä ulkoilulain ja kemikaalilain mukainen valvonta. Lisäksi tehtävänä on huolehtia osaltaan ympäristön tilan seurannasta ja osallistua ympäristönsuojeluun liittyvien asioiden käsittelyyn.

Mittaus- ja paikkatietopalvelut vastaa numeerisen kartaston jatkuvasta ajantasaisuudesta sekä tonttijakojen laadinnasta ja kaupungin ylläpitämän rekisteripitoalueen kiinteistötoimitusten suorittamisesta sekä kaupungin metsä- ja pelto-omaisuuden hallinnasta ja vuokraamisesta. Mittaus- ja paikkatietopalvelun tehtävänä on ohjata ja valvoa kaupunkimittaustehtävien suorittamista, huolehtia kaavoituksen pohjakarttojen ja erilaisten teemakarttojen laatimisesta, asemakaavojen sekä tonttien ja rakennuspaikkojen maastoon merkitsemisestä sekä korkeusaseman antamisesta.

Toimintakatsaus

Tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinto

Toteuma on pysynyt arvioissa, toimintakate 71 %.

Loimaan ilmastosuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa.

Vuoden aikana tehtiin väestösuojatilojen kunnontarkistukset ja tarvittavat korjaukset.

Varautumisen kannalta tärkeiden kohteiden varavoiman liitosmahdollisuudet on kartoitettu.

Muutamissa kiinteistöissä kameravalvontajärjestelmät on päivitetty.

Vuoden aikana teknisen palvelualan henkilökunnalle on järjestetty tarvittavat korttikoulutukset.

Lupapiste fi palvelu on otettu käyttöön yleisiä alueita koskevien lupapäätösten myöntämisessä.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakentamisen lainsäädännön uudistamisen aiheuttamiin muutoksiin valmistautuminen on aloitettu. Rakennusjärjestyksen uusimistyö on käynnistetty ja sitä on päätetty tehdä myös seutukunnallisen yhteistyön mahdollisuuksia hyväksi käyttäen. Rakennusvalvonnan tietojärjestelmien osalta on selvitetty muutosten aiheuttamia vaikutuksia kunnan järjestelmiin. Tämän osalta valmistautuminen jatkuu vuonna 2024.

Ympäristövalvonnan sähköisten rekisterijärjestelmien käytön tehostamista on edistetty. Henkilökuntaa koulutettiin niiden käyttöön ja samalla toimintaprosessien uudelleen kuvaaminen käynnistettiin. Ympäristövalvonnan resursseja vahvistettiin kesäajaksi rekrytoimalla korkeakouluharjoittelija.

Rakennusrekisterin parantamistyön projektisuunnitelma on laadittu ja lautakunta on sen hyväksynyt. Suunnitelman mukaan omana työnä tehtävä projekti päästäisiin aloittamaan vuoden 2024 alkupuolella.

Maa-aineslupia on toimintakaudella myönnetty kuusi kappaletta ja ympäristölupahakemuksia käsitelty niin ikään kuusi.

Rakennuslupia on myönnetty 95 ja niiden yhteenlaskettu uusi kerrosala on 13 362 m² (uusia rakennuksia 47, lisärakentamista 20 ja muutostöitä 28). Toimenpidelupahakemuksia on käsitelty 48 ja maisematyölupahakemuksia 26. Rakennusten purkamisasiota on päätetty 12 kappaletta.

Poikkeamishakemuksista on tehty kuusi päätöstä ja suunnittelutarveratkaisuja kaksi.

Maksutuottoja kertyi arvioitua vähemmän ja toteutuma niiden osalta oli 74 % tavoitellusta. Maa-aineslupien valvontamaksut toteutuivat suunnitellusti mutta rakennusvalvonnan ja ympäristövalvonnan osalta arvioidusta jäi toteutumatta n. 55 000 euroa.

Toimintakulut toteutuivat arvioidusti.

Tilapalvelut

Toimintatuotot raportointiajankohdalta ovat toteutuneet budjetoitua suurempana 104,57 % Toimintatuotoissa on mukana hyvinvointialueelta laskutettavia lisäpalveluja (14.795,00€).

Hyvinvointialueelle vuorattujen tilojen osalta vuokratulot ovat ylittyneet noin 118.000 €

Henkilöstökulut ovat lähes suunnitelman mukaisella tasolla, tarkastelujakson toteuma on 99,95 %

Tilapalveluissa työskennellyt touko-syyskuussa vuorotteluvapaan sijaisena yksi kirvesmies, jonka työpanos käytetty rakennusteknisissä kunnossapitotöissä lähinnä muutamien pienempien kohteiden julkisivujen huoltokorjauksissa. Sijaisen palkkakustannus on kohdistunut vuorotteluvapaata käyttävän työntekijän kustannuspaikalle.

Palveluiden ostot kokonaisuutena ovat toteutuneet lähes suunnitellusti (102,67 %, erotus 38.376,00 €). Menneellä tilikaudella tarkennettiin ostojen tiliöintejä, jonka vuoksi muutamilla tileillä on suuriakin ylityksiä mutta vastaavasti rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitotöiden osalta toteutuma jää alle budjetin. Suurimpana poikkeamana oli kiinteistöjen talvikunnossapito, jonka osalta tilikauden kustannukset ylittyivät merkittävästi (154,14 %, erotus 86.947,00€).

Tilikauden aikana merkittävänä kunnossapitotyönä on ollut muun muassa Vesihovin laatoitusten korjaukset ja loisteputkivalaisimien uusiminen LED valaisimiksi sekä Niinijoen koulun ja Peltoisten vuoropäiväkodin ulkovaippamaalaukset ja Kauhanojan koulun puuosan alkuperäisen vesikatteen pinnoitustyö. Ilmanvaihtolaitteistojen nuohouksia on toteutettu normaalin vuosiohjelman mukaisesti. Rakennusautomaation ohjaukseen ja tiedonsiirtoon liittyvien alakeskusten ja muutamien kohteiden ovilukituksen uusiminen käyttötalouspuolelta ovat kasvattaneet vielä loppuvuonna palvelujen ostojen toteutumaa.

Tiaisentien D-talon ja Kojonkulman vanhan ryhmiksen purku-urakat ovat toteutuneet ja valmiit. Purku-urakoiden kustannukset olivat jonkin verran budjetoitua alemmalla tasolla.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen toteutuma ylittyi budjetoidusta (109,41 % erotus 226.721,00 €) joista suurimmat poikkeamat olivat lämmityskustannukset (110,54 % erotus 128.521,00 €) ja sähkötarvikkeiden hankinta (351,86 % erotus 80.846,00€) oli budjetoitua huomattavasti suurempi johtuen pääosin tilikaudella uusittujen isojen

ilmavaihtokoneiden moottorien ja useiden eri kohteiden valaisin muutoksista. Vastaavasti sähkön ja veden osalta toteumat olivat suunniteltua pienemmät (sähkö 90,07 % erotus 95.846,00 € ja vesi 71,35 erotus 14.782,00€)

Toimintakulut ylittivät kokonaisuudessaan noin 280.000,00 € (106,24 %)

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallistekniikan koko vastuualueen toimintakate oli 104 % elinympäristölautakunnan kokouksessa 31.10. muutettuun talousarvioon varatusta määrärahasta. Toimintakate oli siis lähes muutetun arvion mukainen, vaikka summa sisältää myös budjetoimattoman noin 157 000 € osuuden maaperänpuhdistushankkeita Metsämaalla ja Virttaalla.

Kaavateiden ylläpidon määrärahat ylittivät vajaa 50 000 €. Talvikunnossapitoon lisätty 200 000 € oli riittävä lisäys, vaikka talvi alkoi varhain ja jo joulukuussa oli useampi auroskerta. Alkuperäiseen talousarvioon verraten talvikunnossapitomenot olivat reilusti suuremmat, mutta toisaalta samaa tasoa vuoden 2022 kanssa, vaikka indeksikorotus nosti hintoja 14 %. Kaavateiden muu kunnossapito ylitti arvioitua huomattavasti. Tähän oli syynä mm. asumisen teemavuoteen liittyen tehty katujen pientareiden tehostettu hoito. Samalla saatiin mm. vieraslaji lupiinia hävitettyä katujen varsilta. Samaan teemaan liittyen vaihdettiin myös runsaasti liikennemerkkejä, uusittiin katunimikylttejä, kunnostettiin kaikki huonokuntoiset ajoesteportit ja vilkasliikenteisimmille sorapintaisille kaduille tehtiin peruskunnostuksia.

Kaavateiden ja valtion teiden valaistuksen osalta led-tekniikkaan siirtyminen yhä enenevässä määrin vähensi sähkönkulutusta jopa ennakoitua enemmän. Sähköön varatusta määrärahasta jäi käyttämättä 40 %. Oma tekijänsä säästöissä oli myös sähkön ennakoitua edullisempi hinta. Kaavateiden valojen huoltokierros aloitettiin lokakuussa. Led-valoihin siirtyminen tulee jatkossa vähentämään myös huoltotöiden määrää merkittävästi.

Hulevesilaskutus suoritettiin lokakuussa. Tulokertymä oli noin 160 000 € eli 10 000 € budjetoitua enemmän. Muistutuksia hulevesimaksuista tuli verrattain vähän. Elokuun lopun rankkasateen seurauksena hulevesikaivoja puhdistettiin suunniteltua laajemmin kaupungin keskustassa ongelmallisimmilla alueilla, mm. Lamminkadulla ja sen varrella. Myös Hirvikoskella pestiin hulevesikaivoja. Sekä lasku- että kadunvarsojia kunnostettiin veden virtauksen parantamiseksi.

Torin ja puistojen toimintakate jäi alle talousarvion. Omana työn suoritettava nurmialueiden hoito oli laadukasta ja kustannustehokasta. Sama koski torialueen kunnossapitoa. Puistojen osalta kunnossapidon arvoitu määräraha ylittyi, mm. puiden kaatojen ja kantojen jyrinnän seurauksena, mutta vastaavasti esimerkiksi laitteiden huoltokulut jäivät marginaalisiksi.

Leikkipuistojen talousarvio ylittyi selvästi. Toisaalta myös niiden huoltoon ja hoitoon panostettiin osan asumisen teemavuotta. Leikkipuistojen hoidosta saatiinkin positiivista palautetta. Eikä sovi unohtaa, että leikkipuistojen turvallisuus on erittäin merkittävä asia. Leikkipuistojen välineitä uusittiin erittäin paljon. Jatkossa tämä tulee näkymään vähäisempänä huoltotarpeena ja ennen kaikkea viihtyisämpinä leikkipaikkoina. Ilkivallan lisääntyminen leikkipuistoissa vuonna 2023 oli huolestuttava ilmiö. Ilkivallan aiheuttamat kulut ovat vuositasolla tuhansia euroja ja samalla ilkivalta aiheuttaa riskin onnettomuudelle.

Matonpesupaikkoja siirrettiin jokivedestä verkostoveteen useampia. Tästä johtuen kulut matonpesupaikoilla olivat talousarvioon varattua suuremmat. Verkostovesi näkyy jatkossa matonpesupaikan käyttäjälle varmempana ja myös puhtaampana. Verkostovesi tuleekin pitkällä tähtäimellä jokivettä edullisemmaksi, koska se on huoltovapaampi kuin pumpulla johdettava jokivesi.

Ulkoliikuntapaikkojen määräraha vuodelle 2023 ylittyi selvästi. Suurimpana syynä olivat tammi - maaliskuun vaihtelevat säät, joiden vuoksi mm. luistelujäiden jäädytys jouduttiin useaan kertaan aloittamaan alusta. Vaikka luistelujäät saatiin kuntoon loppuvuonna jo poikkeuksellisen aikaisin, ei sillä enää ollut niin suurta vaikutusta kuluihin, koska pakkasjakso oli tasainen ja ylläpitojäädytys riitti. Oma vaikutuksensa oli myös sillä, että erittäin vähällä käytöllä olleita jäitä ei enää tehty. Latujen hoidon suoritti oma henkilökunta myös viikonloppuisin erikseen sovitulla kuntosadoilla. Kuntoratojen niittoa tehtiin kesäaikana normaalia enemmän. Tällä saatiin paitsi hävitettyä ratojen varrella olevia vieraslajeja myös vähennettiin punkkiriskiä, kun ruohot ja heinät pidettiin lyhyinä. Myös urheilukeskuksen esteettömyyttä parannettiin mm. rampirakenteilla.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Toiveruokapäivät järjestettiin sivistyspuolen asiakkaille keväällä.

Ruokapalveluiden asiakaskysely toteutettiin sivistyspuolen asiakkaille keväällä.

Ruoka ja siivouspalvelun henkilökunnan ensiapukoulutukset (EA-1 ja hätä-8) suoritettu kesäkuussa, osallistujia EA-1 oli 12 henkilöä ja hätä-8 oli 11 henkilöä.

Elokuun alusta Ruokapalveluiden työtehtävät lisääntyivät muutamassa varhaiskasvatyüksikössä aamupalojen valmistamisen sekä välipalojen esille laittamisen ja astiahuollon tiimoilta.

Tarkastelujakson osalta toimintatuotot ovat ajankohtaa korkeammalla tasolla 120,75 %, erotus 41 678 €. Toimintatuottoja lisäsi käytöstä poistetun tavaran myynti Kiertonetissä sekä ateriamyyntituottojen kasvuna.

Henkilöstökulut ovat hieman ajankohtaa alemmalla tasolla 91,45 %, erotus 126 968 €. Äkillisiin sijaistuksiin sekä vuosiloma ajoille on käytetty ostopalvelua, joka näkyy palveluiden ostojen merkittävänä nousuna, erotus 78 022 €. Palveluiden ostoissa myös harvemmin suoritettavien korkealla sijaitsevien ikkunoiden ja yläpölyjen puhdistuksen kuluja .

Palveluiden ostot ovat tarkastelujaksolla ajankohtaa korkeammalla tasolla 179 %, 149 931 €. Tähän vaikuttaa puhtaanapito- ja pesulapalveluiden vuokravaatteiden lunastukset ja käsipyyheautomaattien lisääntymisenä sekä aiemmin vuokramatot ja niiden pesulapalvelut kirjattiin tilapalveluiden kustannuksiksi, nykyisin nämä kirjataan siivouspalveluiden menoihin, erotus 39 711 €. Myös alkuvuodesta käytettyjen asiantuntijapalveluiden kulu nostaa palveluiden ostojen menoja, erotus 15 199 €. Aiemmin tilapalveluiden kustannuksiksi on kirjattu koneiden ja laitteiden korjauskulut, nämä on siirretty keväällä 2023 ruoka- ja siivouspalveluiden menoihin, näkyy koneiden ja laitteiden kunnossapito tilillä kustannusnousuna, erotus 16 999 €.

Tarkastelujakson osalta aineet, tarvikkeet ja tavarat ylitty budjetoidusta 120,3 €, 104 278 €. Suurin poikkeama on elintarvikkeissa, joissa hintojen korotukset olivat osin suuria. Henkilöstölle hankitut työvaatteet (10 937 €) sekä ennakoitua laajemmat kalustohankinnat (19 403 €) näkyvät tässä.

Toimintakulut ylittyivät ruoka- ja siivouspalveluissa kokonaisuudessaan 84 047 €, 103,35 %.

Mittaus- ja paikkatietopalvelu

Yksi rivitalotontti ja yksi omakoti vuokratontti sekä neljä asumisen teemavuoteen liittyvää alennettua omakotitonttia on myyty. Kolmesta yritystontin lisämääräalasta on tehty myös kaupat. Viidestä omakotitalotontista on tehty tonttivaraus, joista varauksista neljä on umpeutunut. Kahdesta rivitalotontista on tehty varaus, joista molemmat ovat umpeutuneet.

Kiinteistörekisteriin on viety neljä omakotitonttia ja yksi terveydenhuoltoapalveleva tontti sekä yksi yleinen tontti ja yksi yritystontti. Kaksikymmentakaksi katualuetta ja viisi puistoaluetta on myös rekisteröity kiinteistörekisteriin.

Yksitysteiden kunnossapitoavustusten haku päättyi 2.5.2023. Avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä 258 kpl ja elinympäristölautakunnan kokouksessa 23.5.2023 jaettiin tiekunnille 228 874,66 euron kunnossapitoavustukset, mitkä laitettiin maksuun elokuussa. Yksitysteiden perusparannusavustuksia on saapunut käsiteltäväksi 15 kpl ja perusparannusavustuksia yksityisteille on myönnetty yhteensä 46.243 euroa.

Päättyneitä pelto- ja metsäalueiden vuokrasopimuksia on jatkettu uusilla sopimuksilla.

Uusi metsänhoitosuunnitelma valmistui viime vuoden lopulla ja suunnitelma hyväksyttiin elinympäristölautakunnan kokouksessa 23.5.2023. Metsänhoitosuunnitelmaa on aloitettu toteuttamaan suunnitelman mukaisesti mm. taimikon hoidoin ja puuston myynnillä.

Tarkastelujakson osalta toimintatuotot sekä toimintamenot ovat keskimääräistä alemmalla tasolla.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

Strateginen tavoite	Toiminnallinen tavoite / -toimenpide	Tavoitetaso / Arviointiväline / Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
1.1. Edistämme osaavan työvoiman saatavuutta ja työllisyyttä	Oppisopimuskoulutuksen lisääminen.	2 - 3 koulutettavaa vuodessa.	Ruoka - ja siivouspalveluissa on kaksi oppisopimusopiskelijaa.	Toteutuu
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuinympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoj	Esteettömyyden parantaminen.	Tehdään selvitys kevyenliikenteen väylien esteettömyyden tilasta, painopistealueena verkostollisesti merkittävimmät alueet.	Esteettömyyskartoitus kaupungin keskustan alueella on tilattu ja suunniteltu tehtäväksi kesän 2024 aikana asiantuntijakonsultin kanssa.	Valmistella

a				
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	<p>Huolehdimme ajantasaisen asemakaavoituksen pohjakartaston ylläpidosta.</p> <p>Kaupungin paikkatietojärjestelmään liittyvien kartastojen ja rekisterien sekä erilaisten teemakarttojen tuottaminen ja ylläpito.</p>	<p>Asemakaavoituksen pohjakartan ennakkoiva ajan tasalla pito.</p> <p>Kartastojen ja rekisterien ajantasaisuus.</p>	<p>Täydennyskartoitettu Hirvikosken asemakaavamuutoksen pohjakarttaa</p> <p>Viety uusia rakennettuja rakennuksia kantakartalle</p>	<p>Toteutuu</p>
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	<p>Monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kaupunkia</p>	<p>Rakennuskelpoisten tonttien muodostaminen ja rekisteröinti kiinteistörekisteriin oikea-aikaisesti asemakaavan vahvistuessa.</p>	<p>Tehty erottamattomien määräalojen ja tonttien lohkomistoimituksia ja viety ne rekisteriin</p>	<p>Toteutuu</p>
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	<p>Asuin ympäristön siisteyden panostaminen.</p>	<p>Asema-aukion seudun siisteyden panostaminen alueen koneellisen puhdistamisen tehostamisella.</p> <p>Keskustan ranta-alueen yleisilmeen siistiminen mm. Rinki kierrätyspisteen uuden sijoittamisen tarkastelu.</p> <p>Vierasvenelaiturialueen heinän niittojen tehostaminen.</p>	<p>Asema-aukion siisteyden ylläpitämistä tehostettu.</p> <p>Rinki-kierrätyspisteelle ei ole vielä löydetty uutta paikkaa.</p> <p>Vierasvenelaituria ei ole asennettu paikalleen johtuen Satakunnantien peruskorjauksesta. Veneenlaskupaikan ympäristö on kunnostettu.</p>	<p>Toteutuu</p>
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	<p>Jatkuvan valvonnan toimenpiteillä edistetään siisteyden tavoitteita rakennetun ympäristön hoidossa.</p>	<p>Säännöllinen valvontatoiminta (ympäristökatselmukset 1/vuosi)</p>	<p>Ympäristökatselmus on pidetty 5.4.2023.</p>	<p>Toteutuu</p>
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuin ympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	<p>Kylien, asukkaiden, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden hyödyntäminen houkuttelevana asuin ympäristön toteuttamisessa kaupunkiorganisaation rinnalla</p>	<p>Tavoitteena puistokummi-toiminnan tehostaminen ja lisätä puistokummien määrää.</p> <p>Leikkikenttien vanhojen leikkivälineiden kunnossapito ja uusiminen yhdessä kyläyhdistysten kanssa.</p> <p>Tavoitteena parantaa vuosittain 5 leikkipuistoa esim. uudelleen maalaamalla yhdessä kyläyhdistysten kanssa.</p>	<p>Puistokummien määrä on kasvanut.</p> <p>Leikkikenttien uusimista ja kunnossapitoa on toteutettu pääosin kaupungin omana työnä, koska leikkikentät sijaitsevat suurelta osin asemakaava-alueilla. Kyläyhdistysten kanssa tehty yhteistyö on ollut vähäistä</p>	<p>Toteutuu osittain</p>

1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuinympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	Loimaan sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien selvitys	Laaditaan liikenteen ideasuunnitelma, jossa huomioidaan sisäisen ja ulkoisen liikenteen kehitysnäkymiä.	Valonian kanssa toteutettiin pyöräilykokeilu keskustan ja rautatieaseman seudulla. Osana keskustan torisuunnitelmaa, on myös tutkittu keskustan liikenteen kehittämistä mm. kävelykatujen määrää lisäämällä. Suunnitelmia käsitellään kevään 2024 aikana.	Toteutuu
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuinympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	Keskustan ja ranta-alueen kehittämissuunnitelman päivitys	Laaditaan keskustaa ja ranta-aluetta koskeva kehittämissuunnitelman päivitys.	Suunnitelman ensimmäisestä versiosta käytiin lähetekeskustelua syksyllä 2023. Päivitetty suunnitelma valmistuu talvella 2024.	Toteutuu
1.2. Tarjoamme houkuttelevan ja saavutettavan asuinympäristön. Edistämme eri asumisvaihtoehtoja	Asiantuntemuksen tarjoaminen ja tuki muille toimialoille. Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely.	Rakentamisen lupahakemusten käsittelyaika on 4...8 viikkoa (viranhaltija/toimielin).	Lupahakemukset on käsitelty tavoiteajassa.	Toteutuu
1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää	Käsipaperin käyttöä vähennetään.	Siirrytään käsipyheautomaatteihin liikuntahallilla ja Keskuskoululla sekä Hirvihovissa. Seurataan käsipaperin kulutuksen muutosta.	Automaatit asennettu ja seuranta käynnissä. Asiakkaat ovat tottuneet uuteen järjestelmään. Kokonaisuudessaan ei käsipyhykeistä voida luopua, käsipaperia käytetty esim. kuviksen tunneilla siistimiseen. Mietinnässä kertakäyttöpyyhkeiden lisääminen tarkoituksenmukaisuus huomioiden.	Toteutuu
1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää	Kotimaisten elintarvikkeiden osuus pidetään nykyisellä tasolla.	Kotimaisuusaste yli 85 %.		Toteutuu
1.3. Luomme kilpailukykyisen toimintaympäristön elinkeinoille ja edistämme vihreää siirtymää	Aktiivisella ja kestäväällä metsien hoidolla lisätään kaupungin metsien kasvua niin, että metsät säilyvät hiilinieluinä ja raaka-ainetta riittää samalla teollisuuden tarpeisiin ja korvaamaan fossiilisia raaka-aineita.	Metsien hoitohakkuut suoritetaan vuonna 2022 valmistuvan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.	Metsänhoitosuunnitelma hyväksyttiin 23.5.2023 ja suunnitelmaa on alettu toteuttaa soveltuvasti. Elymltk 26.9.2023: hyväksyttiin puuston myynti päte- ja harvennushakkuuna.	Toteutuu osittain
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan	Koulujen ja päiväkotien kulkureittien turvallisuuden parantaminen näkemäesteitä poistamalla.	Koulujen ja päiväkotien lähialueiden kulkureitit tarkistetaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet.	Liikenneturvallisuussuunnitelma on valmistunut ja siinä esitettyjä toimenpiteitä koulujen ja päiväkotien liikenneturvallisuuden parantamiseksi on aloitettu ja työtä jatketaan.	Toteutuu osittain
2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja	Ylijäämäruoka hyödynnetään	Yhteistyötä ylijäämäruoan	Kartoitetaan pienempiin yksiköihin	Toteutuu

osallisuutta		jakamisessa jatketaan kolmannen sektorin kanssa.	yhteistyökumppaneita.	osittain
2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta	Kuntalaisille tarjotaan asianmukainen palvelukokemus ja lupakäsittely tehdään sujuvaksi.	Lupahakemukset käsitellään tavoiteajassa ja laadukkaasti.	Hakemukset on käsitelty tavoiteajassa. Palvelun laatua arvioidaan loppuvuoden aikana järjestettävällä asiakaskyselyllä.	Toteutuu
3.1. Olemme hyvä työnantaja	Huomioidaan henkilöstö sote -uudistuksen jälkeisessä muutostilanteessa.	Käydään kehitys-palautekeskustelut kaikilla palvelualueilla. Pidetään koko henkilöstölle yhteisiä infotilaisuuksia.	On pidetty yhteisiä infotilaisuuksia ja kehityskeskustelut on käyty.	Toteutuu

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Puistojen ja ulkoilualueiden hoitoon panostamalla ja lisäämällä mm. puistokummitoimintaa tavoitteena on asukkaiden ja kaupungissa vierailevien viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisääminen.

Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot

Ruokapalveluissa tarjotaan kasvisruokaa yläkouluikäisille jokaisena koulupäivänä perusruoan rinnalla. Muissa yksiköissä kasvisruokaa tarjotaan kerran viikossa. Elintarvikehankintoja tehdään paikallisilta yrittäjiltä perunan, salaattikastikkeiden, leipomotuotteiden ja gluteenittomien leipomotuotteiden sekä muutaman marginaali elintarvikeoston osalta. Ruokapalveluiden käyttämien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea.

Jäämäruoka ja tähderuokamääriin kiinnitetään huomiota reseptiikan ja jatkuvan asiakasmäärän seurannalla mm. päivittäiset ruokailijamäärät varhaiskasvatuksen asiakkaiden osalta päiväkohtaisesti. Jäämäruokaa jaetaan paikallisille yhdistyksille useana päivänä viikossa useasta toimipisteestä.

Kaluston ja irtaimiston kierrätystä tehdään toimipisteiden välillä. Myös huutokauppa-alusta -Kiertonetin kautta myydään kiertotaloutta edistäen kaupungin käytöstä poistettua kalustoa ja irtaimistoa. Ruokapalveluiden käytöstä poistettuja astioita kierrätetään myös kehitysvammayksiköille sekä kuvataiteen opetukseen mm. lautasia.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot

Varhaiskasvatuksen palveluverkko ja kirjastopalveluverkko selvityksen mukanaan tuomat muutokset ruoka- ja siivouspalveluihin.

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Siivouspalveluissa erityisesti henkilöstön vähyys tuo omat haasteensa palvelun järjestämiselle. Siivoustyötä tehdään pitkälti ns. omilla työalueilla yksin, jolloin mm. äkillisissä poissaolotilanteissa tehtävien hoito hankaloituu.

Oppisopimuskoulutuksella koulutetaan uutta henkilöstöä. Avoinna olleisiin toimiin on saatu vähän hakijoita.

Henkilöstömäärää seurataan toimintojen muuttuessa ja tarvittaviin muutoksiin reagoidaan ajantasaisesti.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tekniikka- ja ympäristötoimialan hallinto			
tekninen johtaja	1	1	1
palvelusihteeri	2	2	2
Turvallisuuspäällikkö 1.9.2022 alkaen	1	1	1
Tilapalvelut			
kiinteistöpäällikkö 1.9.2022 alkaen	1	1	1
Kiinteistömestari 1.9.2022 alkaen		1	1
laitosmies	4	4	4
vanhempi kirvesmies	2	2	2
sähkö/automaatioasentaja/putkimies	1	1	1
Kunnallistekniikka			
Kaupungininsinööri 1.9.2022 alkaen	-	1	1
Kunnallistekniikan työnjohtaja 1.9.2022 alkaen	1	1	1
vanhempi ammattimies	4	4	4
varastonhoitaja	1	1	1
liikuntapaikan hoitaja	3	3	3
liikuntapaikkamestari	1	1	1
kausityöntekijä (6 kk työsopimuksella)	8 (yhteensä 8 hlöä, joista 4 hlöä palkkatuella)	10	9 (yhteensä 9 hlöä, joista 8 hlöä palkkatuella)
Ruoka- ja siivouspalvelut			
ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
ruokapalveluesimies	3	2	2
kokki	7	4	4
vastaava ruokapalvelutyöntekijä	8,31	8,62	11
ruokapalvelutyöntekijä	14	6	6
siivouspalveluesimies	1	-	-
siivoustyönohjaaja	1	1	1
laitoshuoltaja	30,23	11,68	11,78
Rakennus- ja ympäristövalvontapalvelut			
johtava rakennustarkastaja	1	1	1
rakennustarkastaja	1	1	1
ympäristötarkastaja	1	1	1
palvelusihteeri	0,8	1	0,8
harjoittelija (4 kk työsopimus)	-	1	1
Mittaus- ja paikkatietopalvelut 1.9.2022 alkaen			

mittausteknikko	1	1	1
kiinteistörekisterin hoitaja	1	1	1
kartoittaja	1	1	1
mittamies	-	1	-
Elinympäristövaliokunta yhteensä	102,34	76,30	77,58

Muut olennaiset perustelutiedot Toimitilat

Toimitilojen käyttö mitoitetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tyhjiä rakennuksista ja tiloista pyritään luopumaan rakennusten ylläpito-ohjelman (YPO) mukaisesti joko myymällä, purkamalla tai vuokraamalla ne pitkäaikaisesti ulkopuolisille toimijoille.

Kiinteistöjen purkamiseen on varattu vuodelle 2023 yhteensä 200 000 euroa. Jos kiinteistöjen purkuun tarvitaan enemmän rahaa, kompensoidaan ne tarvittaessa käyttämättömistä korjausrahoista.

Palvelujen ostot

Ostopalveluja käytetään edelleen korjausrakentamisen ja investointihankkeiden suunnittelun, valvonnan ja valmistelun osalta. Näin turvataan hankkeiden aikataulujen pitävyys ja realistiset kustannusarviot investointisuunnittelun pohjaksi.

EU-kynnysarvon ylittävät hankintasopimukset:

- Sähkön hankinnasta sopimus Sallila Energia Oy:n kanssa aj. 1.1.2021 - 31.12.2023. Lisäksi optiot vuosille 2024-2025. Konsulttina toimii Veni Energia Oy

- Jätteen keräyksen sopimus Lassila & Tikanoja Oyj:n sekä Envor Group Oy:n kanssa aj. 1.1.2021 - 31.12.2023. Lisäksi optio vuodelle 2024

- Talvikunnossopimus aj. 19.11.2021 - 31.5.2024. Urakoitsijat: Kaskenoja Oy, Loimaan Talohuolto Oy, Tmi Loimaan Seudun Pihatyö SR, Urakointi Kai J. Jokinen Oy, Maalog Oy

- Siivouspalvelut hankinnasta sopimukset Arkea Oy:n ja ISS Palvelut Oy:n kanssa aj. 1.1.2022 - 31.12.2023. Lisäksi optiot 2 vuotta.

TP 2023: Lisäksi päätetty käyttää optiota kesäkuulle 2024.

- Ateriakuljetus hankinnasta sopimus Loimaan Aluetaksi Oy:n kanssa aj. 1.8.2021 - 31.5.2023. Lisäksi optio 1 vuotta.

TP 2023: Lisäksi päätetty käyttää yhden vuoden optio.

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Talousarvion toteutumisen seuraaminen palvelualoittain ja sen säännöllinen raportointi lautakunnalle.

- sähkönkulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus
- lämmitysenergian kulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus. *TP 2023: Kaukolämpö, kulutus 15 160 MWh/2023 (14 805,2 MWh/2022)*
- Ruokapalveluiden tunnusluku on euroa / suorite. Ateriasuoritehinta TA 23 1,63 €/ suorite. (TA 2022 suoritehintaa 2,16 €/ suorite). Ateriasuoritteita kokonaisuudessaan TA 23 suoritteita 860 545 (TA 22 suoritteita 985 969).
 - TP 23 ateriasuoritehintaa 1,94 €/ suorite. Ateriasuoritteita kokonaisuudessaan TP 23 suoritteita 851 643.
- Siivouspalveluiden tunnusluku on euroa / neliö. Siivouksen neliöhinnat; ostopalvelu 17,22 €/neliö, oma työ 22,85 €/ neliö. (TA 2022 ostopalvelu 17,25 €/neliö, oma työ 23,55 €/ neliö) Siivottavia neliöitä kokonaisuudessaan TA 23 neliöitä 41 037 (TA 22 neliöitä 58 164).
 - TP 23 siivouksen neliöhinnat: ostopalvelu 21,13 €/neliö, oma työ 24,63 €/ neliö. Siivottavia neliöitä kokonaisuudessaan TP 23 neliöitä 41 037.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Henkilöstömäärän oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.

Pienenevät lapsimäärät varhaiskasvatuksessa ja koulujen oppilasmäärien laskut vähentävät suoriteaikoja ruokapalveluiden henkilöstön osalta. Työn luonteenvuoksi näitä "väljyyksiä" ei pystytä hyödyntämään ja työ ei kokoaikaisesti ole "tehokasta". Siivouspalveluissa useat pienet yksiköt tuottavat työalueiden suunnitteluun ja henkilöstön siirtymiin useaan kiinteistöön työpäivän aikana omat haasteensa. Päätöksiä tulisi tehdä rakenteellisista muutoksista hyvissä ajoin, jotta muutoksiin ehditään varautua. Varhaiskasvatuksen nopeasti muuttuvat hoidon tarpeet tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen sekä tähderuoan määrän minimoimiseen.

Muut perustelutiedot

Vuoden 2023 aikana talousarvion toteutumista seurataan, raportoidaan ja muutetaan tarvittaessa vuoden aikana.

Tilojen siivottavuudessa "ongelmia". Osassa toimitiloja yläpölyjen ja tasopintojen puhdistaminen on haastavaa suuresta tavaramäärästä johtuen. Myös koulujen ja varhaiskasvatuksen yksiköiden sisääntulo ja naulakkotilat usein "ahtaat" / hankalat siivouksen kannalta. Kivipöly ja huonepöly heikentävät suuresti sisäilmaa.

KH lisäys 28.11.2022 elinympäristölautakunnan tavoitteeksi: Hulevesimaksun määräytymisperusteiden tarkastelu. Tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana.

TP 2023: Hulevesien osalta 2023 on tehty koko Loimaata koskeva pintavaluntamalli, jonka perusteella on käynnistetty työ, jossa tutkitaan mm. onko hulevesimaksuun tarvetta tehdä muutoksia. Työ valmistuu kevään 2024 aikana ja tuodaan käsittelyyn syksyn 2024 aikana.

Vuoden 2023 osalta ruokapalveluissa elintarvikkeiden hinnannousut näkyvät suoritehinnassa. Myös henkilöstökulujen nousu tehtäväkohtaisten palkkojen noustessa korottaa suorite sekä siivottavien neliöiden hintaa.

Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut

Vuosi 2023

- Palveluverkkomuutospäätösten tuomat säästöt ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisessä sekä kiinteistön hoitokuluissa (esim. kouluverkkopäätös, varhaiskasvatuspalvelut, TK verkon järjestelyt ja kirjastopalveluiden uudistaminen)
- Tilojen käytön tehostaminen
- Katuvalaistuksen uusiminen energiatehokkaimpiin valaisimiin
- Yksityistieavustukset vuodelle 2023 yhteensä 230 000 €

Elinympäristölautakunta (Ulkoinen)

	TA (alkup.) 2023	TA-muutokset	MTA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama €	Toteuma-%
Toimintatuotot	3 409 000	700 000	4 109 000	4 125 234	16 234	100 %
Toimintakulut	-10 811 900	-90 936	-10 902 836	-11 141 869	-239 033	102 %
Toimintakate	-7 402 900	609 064	-6 793 836	-7 016 635	-222 799	103 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 371 300		-3 371 300	-3 691 943	-320 643	110 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-10 735 800	609 064	-10 126 736	-10 676 493	-549 757	105 %
Sisäiset erät						
Toimintatuotot	6 285 600		6 285 600	6 769 444	483 844	108 %
Toimintakulut	-226 700		-226 700	-191 724	34 976	85 %

Talousarvion toteutuminen

Tekniikka ja ympäristö- toimialan hallinto

Henkilöstökuluissa alittunut Kuel Varhe- ja eläkemenoperusteinen maksu.

Palveluiden ostoissa asiantuntijapalvelut on ylittynyt. Keskeisin ylitys menoissa johtuu ilmastosuunnitelman laatimisesta, mutta nämä kustannukset pystymme kattamaan täysimääräisesti ympäristöministeriön myöntämällä avustuksella, joka näkyy tulopuolella.

Kulupuolella näkyy myös lumen kaatopaikalle syksyllä asennetun puomin kustannus. Lumen kaatopaikan kasvaneet tulot eivät näy vielä tämän vuoden tuloissa, mutta puomi maksaa itsensä takaisin nopeasti. Samoin Kirveskallion maankaatopaikalla on jouduttu tekemään normaalia enemmän maansiirtotöitä, koska vastaanotettuja maa-aineksia on tullut normaalia enemmän, esimerkiksi Satakunnantien työmaalta. Näistäkin tulot kohdistuvat pääosin vuodelle 2024.

Asiantuntijapalveluita on myös tarvittu mm. kilpailutuksiin liittyvissä juridisissa kysymyksissä ja hulevesien hallintaan liittyvissä kysymyksissä. Molemmissa tapauksissa on ollut kyseessä varautuminen oikeusprosessiin tai vastineen antaminen oikeusprosessissa. Samoin ympäristön valvontaan liittyvissä lupa-asioissa olemme joutuneet käyttämään asiantuntijaa.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Osana rakentamisen muuttuvan lainsäädännön edellyttämiä toimenpiteitä rakennusjärjestyksen uusimistyö käynnistettiin. Lupajaoston päätöksellä sitä päätettiin tehdä myös seutukunnallisena yhteistyönä.

Ympäristövalvonnan sähköisten rekisterijärjestelmien käytön tehostamista on edistetty. Henkilökuntaa koulutettiin niiden käyttöön ja samalla toimintaprosessien uudelleen kuvaaminen käynnistettiin. Ympäristövalvonnan resursseja vahvistettiin kesäajaksi rekrytoimalla korkeakouluharjoittelija.

Rakennusrekisterin parantamistyön projektisuunnitelma laadittiin tavoitteen mukaisesti ja suunnitelman mukaan omana työnä tehtävä projekti päästään aloittamaan vuoden 2024 alkupuolella.

Maa-aineslupia toimintakaudella myönnettiin kuusi kappaletta ja ympäristölupahakemuksia käsiteltiin niin ikään kuusi. Rakennuslupia myönnettiin 95 ja niiden yhteenlaskettu uusi kerrosala on 13 362 m² (uusia rakennuksia 47, lisärakentamista 20 ja muutostöitä 28). Toimenpidelupahakemuksia käsiteltiin 48 ja maisematyölupahakemuksia 26. Rakennusten purkamisasiota päätettiin 12 kappaletta.

Poikkeamishakemuksista on tehty kuusi päätöstä ja suunnittelutarveratkaisuja kaksi.

Palvelualueen tuotot koostuvat käytännössä täysin lupa- ja valvontamaksuista. Maksutuottoja kertyi 55 000 euroa arvioitua vähemmän. Toteutuma oli 73 % arvioidusta. Maa-aineslupien valvontamaksut toteutuivat suunnitellusti mutta rakennusvalvonnan ja ympäristövalvonnan osalta arvioitua maksutuottokertymään ei päästy. Rakennusvalvonnan osalta syynä arvioitua pienempään lupamaksukertymään on rakennushankkeiden lukumäärän väheneminen ja koon pieneneminen. Ympäristövalvonnan valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia ei pystytty täysimääräisesti suorittamaan. Näin myös valvontamaksujen toteutuma jäi suunniteltua pienemmäksi. Rakennusvalvontamaksujen osuus tuottoarvion poikkeamasta on 48 000 euroa ja ympäristönsuojelun 7 000 euroa.

Toimintakulut toteutuivat lähes arvioidusti.

Tilapalvelut

Toimintatuotot raportointiajankohdalta ovat toteutuneet budjetoitua suurempana 104,57 %. Toimintatuotoissa on mukana hyvinvointialueelta laskutettavia lisäpalveluja (14.795,00 €).

Hyvinvointialueelle vuorattujen tilojen osalta vuokratulot ovat ylittyneet noin 118.000 €

Henkilöstökulut ovat lähes suunnitelman mukaisella tasolla, tarkastelujakson toteuma on 99,95 %

Tilapalveluissa työskennellyt touko-syyskuussa vuorotteluvapaan sijaisena yksi kirvesmies, jonka työpanos käytetty rakennusteknisissä kunnossapitotöissä lähinnä muutamien pienempien kohteiden julkisivujen huoltokorjauksissa. Sijaisen palkkakustannus on kohdistunut vuorotteluvapaata käyttävän työntekijän kustannuspaikalle.

Palveluiden ostot kokonaisuutena ovat toteutuneet lähes suunnitellusti (102,67 %, erotus 38.376,00 €). Menneellä tilikaudella tarkennettiin ostojen tiliointeja, jonka vuoksi muutamilla tileillä on suuriakin ylityksiä mutta vastaavasti rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitotöiden osalta toteutuma jää alle budjetin. Suurimpana poikkeamana oli kiinteistöjen talvikunnossapito, jonka osalta tilikauden kustannukset ylittyivät merkittävästi (154,14 %, erotus 86.947,00 €).

Tilikauden aikana merkittävänä kunnossapitotyönä on ollut muun muassa Vesihovin laatoitusten korjaukset ja loisteputkivalaisimien uusiminen LED valaisimiksi sekä Niinijoen koulun ja Peltoisten vuoropäiväkodin

ulkovaippamaalaukset ja Kauhanojan koulun puuosan alkuperäisen vesikatteen pinnoitustyö. Ilmanvaihtolaitteistojen nuohouksia on toteutettu normaalin vuosiohjelman mukaisesti. Rakennusautomaation ohjaukseen ja tiedonsiirtoon liittyvien alakeskusten ja muutamien kohteiden ovilukituksen uusiminen käyttötalouspuolelta ovat kasvattaneet vielä loppuvuonna palvelujen ostojen toteutumaa.

Tiäsentien D-talon ja Kojonkulman vanhan ryhmiksen purku-urakat ovat toteutuneet ja valmiit. Purku-urakoiden kustannukset olivat jonkin verran budjetoitua alemmalla tasolla.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen toteutuma ylittyi budjetoitusta (109,41 % erotus 226.721,00 €) joista suurimmat poikkeamat olivat lämmityskustannukset (110,54 % erotus 128.521,00 €) ja sähkötarvikkeiden hankinta (351,86 % erotus 80.846,00 €) oli budjetoitua huomattavasti suurempi johtuen pääosin tilikaudella uusittujen isojen ilmanvaihtokoneiden moottorien ja useiden eri kohteiden valaisin muutoksista. Vastaavasti sähkön ja veden osalta toteumat olivat suunniteltua pienemmät (sähkö 90,07 % erotus 95.846,00 € ja vesi 71,35 % erotus 14.782,00 €)

Toimintakulut ylittivät kokonaisuudessaan noin 280.000,00 € (106,24 %)

Kunnallistekniset palvelut

Toimintatuotot kunnallistekniikan palvelualueella toteutuivat arvioitu paremmin. Varaston myynti oli arvioitua vähäisempi, mutta Varhan kanssa vuodeksi 2023 laadittu kuljetussopimus sekä käytetyn kaluston myynti nostivat tuotot arvioitua suuremmiksi. Tuottoja paransivat myös pilaantuneiden maiden puhdistuskustannuksiin ELY-keskukselta saadut noin 22 000 € avustukset.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion reilulla 150 000 €. Arvioitua pienemmät menot olivat henkilöstökuluissa, reilut 100 000 €, ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, noin 30 000 €. Vastaavasti palvelujen ostot olivat huomattavasti, noin 280 000 €, arvioitua suuremmat.

Henkilöstökulut kokonaisuudessaan jäivät alle arvioidun mm. siksi, että usealle kausityöntekijälle saatiin palkkatukea. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden arvioitua pienemmät menot, johtuivat suurelta osin siitä, että sähkönkulutus ja sitä kautta maksut jäivät 60 %:in arvioidusta. Tähän vaikuttivat niin sähkön ennakoitua matalampi hintataso kuin siirtyminen aluevalaistusten osalta enenevässä määrin led-valaistukseen.

Yli puolet, noin 153 000 €, palvelujen ostojen talousarvion ylityksestä on seurausta ennakoimattomista ympäristövahinkojen kunnostustöistä, joita tehtiin Metsämaalla ja Virtaalla. Molemmissa tapauksissa puhdistettiin öljyistä maaperää.

Loppuosa talousarvion ylityksestä koostui pääosin katujen ja ulkoliikuntapaikojen kunnossapidosta. Suurin tekijä oli, että katujen ja kuntoratojen varsien niittoja tehtiin vuoden 2023 tehostetusti. Muita merkittäviä ylityksiä oli puistojen sekä leikkipaikkojen kunnossapidossa. Puistoissa mm. kaadettiin huonokuntoisia puita ja jyrättiin kantoja, leikkipuistoissa puolestaan mm. uusittiin leikkihiekkvoja. Leikkipuistoissa myös ilkeältä aiheutti merkittävät lisäkulut.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Toiveruokapäivät järjestettiin sivistyspuolen asiakkaille keväällä.

Ruokapalveluiden asiakaskysely toteutettiin sivistyspuolen asiakkaille keväällä.

Ruoka ja siivouspalvelun henkilökunnan ensiapukoulutukset (EA-1 ja hätä-8) suoritettu kesäkuussa, osallistujia EA-1 oli 12 henkilöä ja hätä-8 oli 11 henkilöä.

Elokuun alusta Ruokapalveluiden työtehtävät lisääntyivät muutamassa varhaiskasvatyüksikössä aamupalojen valmistamisen sekä välipalojen esille laittamisen ja astiahuollon tiimoilta.

Tarkastelujakson osalta toimintatuotot ovat ajankohtaa korkeammalla tasolla 120,75 %, erotus 41 678 €. Toimintatuottoja lisäsi käytöstä poistetun tavaran myynti Kiertonetissä sekä ateriamyyntituottojen kasvuna.

Henkilöstökulut ovat hieman ajankohtaa alemmalla tasolla 91,45 %, erotus 126 968 €. Äkillisiin sijaistuksiin sekä vuosiloma ajoille on käytetty ostopalvelua, joka näkyy palveluiden ostojen merkittävänä nousuna, erotus 78 022 €. Palveluiden ostoissa myös harvemmin suoritettavien korkealla sijaitsevien ikkunoiden ja yläpölyjen puhdistuksen kuluja.

Palveluiden ostot ovat tarkastelujaksolla ajankohtaa korkeammalla tasolla 179 %, 149 931 €. Tähän vaikuttaa puhtaanapito- ja pesulapalveluiden vuokravaatteiden lunastukset ja käsipyhyheautomaattien lisääntymisenä sekä aiemmin vuokratot ja niiden pesulapalvelut kirjattiin tilapalveluiden kustannuksiksi, nykyisin nämä kirjataan siivouspalveluiden menoihin, erotus 39 711 €. Myös alkuvuodesta käytettyjen asiantuntijapalveluiden kulu nostaa palveluiden ostojen menoja, erotus 15 199 €. Aiemmin tilapalveluiden kustannuksiksi on kirjattu koneiden ja laitteiden korjauskulut, nämä on siirretty keväällä 2023 ruoka- ja siivouspalveluiden menoihin, näkyy koneiden ja laitteiden kunnossapito tiillä kustannusnousuna, erotus 16 999 €.

Tarkastelujakson osalta aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyy budjetoidusta 120,3 €, 104 278 €. Suurin poikkeama on elintarvikkeissa, joissa hintojen korotukset olivat osin suuria. Henkilöstölle hankitut työvaatteet (10 937 €) sekä ennakoitua laajemmat kalustohankinnat (19 403 €) näkyvät tässä.

Toimintakulut ylittivät ruoka- ja siivouspalveluissa kokonaisuudessaan 84 047 €, 103,35 % .

Mittaus ja paikkatietopalvelut

Myyntituotot jäivät arviosta, kun puustokaupat tehtiin lokakuussa ja hakkuutyöt sekä puuston myyntitulot siirtyivät vuodelle 2024.

Maksutuotoissa yleisen rakentamisen vähäisyyden vuoksi maksutulot jäivät alle arvion mm. rakennusvalvontamittausten ja suunnitteluun liittyvien mittausten sekä karttojen myynnin osalta.

Muut toimintatuotot jäivät alle tuottoarvion lähinnä tonttikauppojen vähäisestä toteutumasta.

Henkilöstökuluissa tuli säästöä, kun mittamiestä ei ole palkattu.

Palvelujen ostoissa ei kaikkia suunniteltuja palveluita hankittu tai ei ehditty toteuttamaan. Muun muassa Tupakankaan alueen taimikonhoito tehtävät siirtyivät vuodelle 2024.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat kohdassa säästöä kertyi vanhan varaston riittävydestä. Muun muassa. rajamerkit, paalut ja suurtulostimien värit sekä paperit riittivät pääosin vuoden toimintaan.

Yksityisteiden kunnossapitoavustukset toteutuivat suunnitellusti mutta perusparannusavustuksia jäi käyttämättä hankkeiden jäätyä toteutumatta tai siirryttyä eteenpäin.

Muut toimintakulut jäivät arviosta, kun mittauslaitteita ei tarvinnut ottaa vuokralle.